

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2491/18-T

Název	Mateřská škola Klíček, Karviná-Hranice, Einsteinova 2849, příspěvková organizace
Sídlo	Einsteinova 2849/1, 733 01 Karviná-Hranice
E-mail	mslogopedka@seznam.cz
IČ	60337346
Identifikátor	600026302
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Daňková
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Einsteinova 2849/1, 733 01 Karviná-Hranice
Termín inspekční činnosti	12. 12. 2018 – 14. 12. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Klíček, Karviná-Hranice, Einsteinova 2849, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. V budově, na kterou navazuje školní zahrada, je pět tříd s hernami, sociálním zařízením a šatnami. Kapacita školy je stanovena na 70 dětí. Škola se zaměřuje na vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, především s mentálním postižením, poruchou autistického spektra (dále „PAS“), logopedickými nebo kombinovanými vadami. K termínu inspekční činnosti se zde vzdělávalo 52 dětí. Informace o dění ve škole jsou zveřejněny v prostorách budovy i na webových stránkách školy. Škola je bezbariérová, disponuje plošinou pro tělesně postižené.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2012. Během svého vedoucího působení nastavila jasná pravidla a mechanismy, pomocí kterých mateřskou školu úspěšně řídí. Základem je stanovení srozumitelné koncepce a formulace dílčích cílů, které se postupně daří naplňovat. Klíčovou součástí cílů školy je školní vzdělávací program (dále „ŠVP“) pro předškolní vzdělávání, který je v souladu s odpovídajícím rámcovým vzdělávacím programem. Jeho obsah byl zaměřen na rozvoj a podporu osobnosti dítěte prostřednictvím speciálně pedagogické činnosti a zabránění vzniku defektivitu. S jeho strategií se identifikovali všichni pedagogové a zároveň do jeho realizace byli vtaženi i zákonní zástupci dětí. Škola je vstřícně otevřená směrem k rodičům, pro zájemce pořádá odborné semináře vedené klinickým logopedem, ředitelkou školy i jinými externími partnery.

Hospitační a kontrolní činnost, která prokázala vysokou zainteresovanost a osobní znalost výsledků práce jednotlivých pedagogů, provádí ředitelka školy pravidelně. V pedagogických radách se zaměřuje na hodnocení vzdělávacího procesu a přijímá opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Tím přispívá ke zvyšování kvality vzdělávání s důrazem na využívání účelných metod i forem práce s dětmi.

Ředitelka školy společně se zřizovatelem zajišťuje postupnou modernizaci a úpravu budovy (zateplení budovy, nová fasáda, výměna oken), ale i vnitřního vybavení školy. Všechny třídy byly vybaveny adekvátním dětským nábytkem, dostatečným počtem hraček, didaktickými a kompenzačními pomůckami. Děti s poruchou autistického spektra mají ve třídách speciální pracovní boxy pro nácvik a procvičování dovedností. Školní zahrada měla nové herní prvky, které vybízejí děti k rozvoji pohybových dovedností. Zahrada je velmi otevřená a prosluněná, schází zde např. zastřešený altán, který by sloužil k přechodnému zastínění dětí. Dílčí část oplocení školní zahrady byla narušena autohavárií a jeho oprava je v řešení se zřizovatelem. Vstupy do budovy jsou opatřeny elektronickými zámky, otevírají se na vyzvání při příchodu dětí do školy s doprovodem. Vzhledem ke vzdálenosti tříd od vstupních dveří není tímto způsobem dostatečně zajištěn přehled o vcházejících osobách (zabezpečovací systém postrádá kameru s propojením na videotelefon).

Škola hospodařila s finančními prostředky získanými z více zdrojů. Zásadní objem představovala normativní dotace ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na realizaci podpůrných opatření (financování asistentů pedagoga), účelové dotace MŠMT na posílení platů zaměstnanců, příjmy za vzdělávání v mateřské škole a finanční dary. Činnost školy podporuje i Statutární město Karviná, které poskytlo účelovou neinvestiční dotaci na realizaci volnočasových aktivit dětí. Běžné provozní náklady škola pokrývá z provozního příspěvku zřizovatele. Účelným vícezdrojovým financováním se ředitelce daří zajistit plynulý chod školy i naplňování ŠVP.

Od září 2018 se škola zapojila do dvouletého dotačního projektu spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu (projekt „Klíček ke vzdělávání“). Cílem projektu je realizace projektových dnů ve škole a mimo školu, zvýšení osobnostně sociálního a profesního rozvoje pedagogů školy (další vzdělávání pedagogických pracovníků, průběžné sebevzdělávání, vzájemné výměny zkušeností).

O děti pečovalo 16 pedagogických pracovníků školy, kteří byli plně kvalifikovaní a většinou vysokoškolsky vzdělání. Všechny učitelky i asistentky pedagoga se nadále vzdělávají a nabyté vědomosti aplikují do praxe. Účastní se zejména školení zaměřené na problematiku autismu, náhradního komunikačního systému, dětské jógy apod. Tyto informace si rovněž účelně předávají na pravidelných pedagogických radách. Vzhledem ke specifikům přijatých dětí se rodiče mohou průběžně obracet s žádostí o odborné rady na učitelky i ředitelku školy.

Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí škola zakotvila ve školním řádu a v ostatních dokumentech. Škola zajišťuje bezpečnost při vzdělávání dětí, pravidelně vyhodnocuje bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Děti jsou úměrně svým schopnostem a rozumové vyspělosti seznamovány s možnými riziky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, jejich zranitelnost je brána v úvahu při každodenních aktivitách. Zdravý životní styl dětí se škola snaží také podporovat ozdravnými a sportovními aktivitami (např. plavecký, lyžařský výcvik, projektové dny). Nastavená pravidla zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví jsou funkční. Úrazovost dětí je nepatrná, jedná se pouze o drobná poranění. Všechny prostory přístupné dětem byly v době inspekční činnosti udržované, esteticky upravené s využitím tvorby dětí, což pozitivně ovlivňuje celkové prostředí školy směrem k dětem a veřejnosti.

Škola věnuje přiměřenou pozornost podpoře zdravých stravovacích návyků. Celodenní stravování je pestré. Při jeho přípravě jsou využívány převážně čerstvé a kvalitní suroviny, tradiční i nové receptury, téměř denně je podáváno ovoce a zelenina v syrovém nebo tepelně upraveném stavu. Škola vede děti k dodržování pitného režimu. Individuální nebo dietní stravování nebylo zákonnými zástupci dětí požadováno.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí probíhalo v souladu se stanovenými cíli školního vzdělávacího programu. Třídní vzdělávací programy byly adekvátně nastaveny aktuálnímu složení jednotlivých tříd a specifickým požadavkům dětí. Průběh činností byl motivačně i tematicky promyšlený, vycházel ze zájmů dětí. Prostředí tříd bylo vždy přizpůsobeno aktuálním tématům. Všechny třídy zpracovávaly vyhodnocení vzdělávacích aktivit po ukončení tematických celků, které bylo východiskem pro další plánované činnosti. Pro všechny přijaté děti vytvářela škola rovné příležitosti při vzdělávání a umožňovala prezentaci výsledků každého dítěte ve společných prostorách.

V každé z pěti tříd bylo zajištěno účelné překryvání dvou učitelek a asistentky pedagoga, což pozitivně ovlivňovalo průběh vzdělávání a možnost individuálního přístupu k dětem i realizaci speciálně pedagogické péče. Učitelky tak měly možnost naplňovat dílčí cíle z individuálních vzdělávacích plánů, které měly sestaveny všechny děti. Tyto plány byly konzultovány s pracovníky speciálně pedagogických center, klinickými logopedy i zákonnými zástupci dětí. Jednou týdně docházejí do školy kliničtí logopedové, kteří provádějí s dětmi reedukaci řečových vad a metodicky vedou rodiče i učitelky při rozvoji komunikačních dovedností jednotlivých dětí.

Vzdělávací činnosti vycházely z prožitkového učení, veškeré činnosti byly organizovány formou her. Speciálně pedagogická činnost byla přizpůsobována každému dítěti s ohledem

na jeho individuální schopnosti, dovednosti a potřeby. Při vzdělávání byly důsledně využívány metody strukturovaného učení, alternativní a augmentativní komunikace a alternativní postupy Montessori pedagogiky.

V době inspekční činnosti byly ve všech třídách zařazeny děti smíšeného věku, nebylo přítomno žádné dítě mladší tří let. Dvě třídy byly zaměřeny pouze na vzdělávání dětí s PAS. V dalších dvou třídách se vzdělávaly děti s kombinovaným postižením, včetně několika dětí s autismem. Jedna třída byla určena pro vzdělávání dětí s narušenými komunikačními schopnostmi. Všechny třídy měly adekvátně snížený počet dětí tak, aby měly učitelky prostor se dětem efektivně věnovat.

Spontánní činnosti byly vhodně využívány k individuálnímu rozvoji dětí, které procvičovaly své dovednosti ve třídě i v samostatné přilehlé místnosti. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Při vzdělávání bylo využíváno piktogramů, pomůcek pro rozvoj myšlení, řeči a strukturovaných pomůcek pro děti s PAS. Cílené využívání pomůcek vedlo k rozvoji komunikačních schopností dětí, směřovalo k orientaci ve vlastním tělesném schématu, v časovém uspořádání dne a v prostorovém uspořádání třídy. Asistentka pedagoga poskytovala pedagogickou podporu určenému dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami a zároveň ostatním dětem ve třídě. Učitelky s asistentkou pedagoga vzájemně spolupracovaly při všech realizovaných aktivitách. Děti byly vedeny k samostatnosti v úklidu a sebeobsluze. Pedagogové se u dětí s PAS zaměřovali na rozvíjení kognitivních schopností, porozumění řeči a respektování pokynů dospělých, orientaci dětí v časovém uspořádání dne a ve vlastním režimu činností. Děti byly vedeny ke ztotožnění se se svým jménem, byly seznamovány se jmény ostatních přítomných dětí a dospělých. Učitelky s asistentkou pedagoga u nich budovaly elementární hygienické a kulturní návyky, zapojovaly je do aktivit, ale učily je i chvíli čekat. Děti byly podněcovány k individuálním manipulačním činnostem zaměřeným na třídění, řazení, sestavování celku z částí a konstruování. Byly vedeny ke smysluplnému zacházení s předměty a hračkami, k rozlišování práce a volné hry, k dodržování stanoveného režimu. Řízené činnosti vhodně navazovaly na dřívější zkušenosti dětí, zapamatování užívaných pojmů bylo podpořeno obrazovým materiálem a gesty učitelky. Při výtvarných činnostech byla dětem dána možnost volby, byla rozvíjena kreativita dětí, upevňovány jejich technické dovednosti při zacházení s výtvarným materiálem. Učitelky byly na vzdělávání připraveny, realizované činnosti byly promyšlené, dětem byl nabídnut dostatek didaktického materiálu. Aktivity byly přiměřené aktuálním možnostem a dovednostem dětí.

Řečové dovednosti ve třídě pro děti s poruchami řeči byly rozvíjeny individuálně i skupinově formou dechových, fonačních a oromotorických cvičení, činností zaměřených na rozvoj rytmizace, analýzu a syntézu slov. V průběhu dne probíhala individuální logopedická reedukace v oddělené logopedické pracovně. Individuální logopedická náprava byla zaměřena na rozvoj správné výslovnosti, gramatickou správnost řečového projevu a obohacování slovní zásoby. Vhodně bylo využíváno dětského počítačového programu zaměřeného na podporu kognitivního a řečového rozvoje dítěte, a zároveň na rozvoj jeho elementární počítačové gramotnosti. V průběhu dne byla procvičována grafomotorika a zraková percepce dětí s důrazem na správný úchop psacího náčiní. Všechny činnosti byly motivované, děti se do nich radostně zapojovaly.

Alternativní komunikační systémy byly využívány i při sebeobsluze, stolování. Učitelky dávaly dětem stručné, jednoduché pokyny, poskytovaly jim okamžitou zpětnou vazbu. Usilovaly o uspokojení potřeb a pozitivní ladění svěřených dětí. Jejich přístup k dětem byl laskavý, klidný a důsledný, ve třídách bylo příznivé sociální klima.

Pohybové dovednosti ve všech třídách děti rozvíjely v průběhu celého dne. Ve třídách se realizovala motivační cvičení, průpravné cviky i hudebně pohybové hry. K venkovním aktivitám byly využívány herní prvky školní zahrady nebo vycházky do blízkého okolí.

Pro děti s nižší potřebou spánku byly odpoledne realizovány zájmové aktivity ve třídě nebo v relaxační místnosti bohatě vybavené k těmto účelům.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zápisy v třídních knihách poskytovaly průkazné informace o průběhu vzdělávání. Výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanovených ve školním vzdělávacím programu. Ke zkvalitnění přípravy dětí na vstup do základních škol zařazovaly učitelky v době odpoledních činností aktivity vhodné pro individuální práci a přípravu dětí na vstup do základního vzdělávání.

Učitelky dobře komunikovaly se zákonnými zástupci dětí, při předávání dětí se navzájem informovali o jejich aktuálních potřebách. Učitelky reagovaly na požadavky a upozornění rodičů vstřícně a partnersky. Úzkou spoluprací mezi všemi účastníky vzdělávání podporovaly akce pořádané s rodiči dětí.

Portfolia dětí byla tvořena a vedena po celou dobu jejich docházky. Z propojení portfolií s kvalitně vedenými diagnostickými záznamy o dětech, vyplývalo jasné stanovení individualizovaného přístupu k dětem. Evaluační systém vzdělávací práce byl nastaven ředitelkou školy jednotně a pedagogická rada měla pro své závěry vhodné podklady. Pedagogové na poradách probírají odborná témata, diskutují o aktuálních specifických potřebách dětí a přístupu k nim a přijímají adekvátní opatření za aktivní podpory ředitelky školy.

K doplnění a podpoření speciálně pedagogické péče o děti škola zařazuje další terapeutické činnosti jako je jízda na koni, canisterapie, míčkování. Nově přichozím dětem je přizpůsoben adaptační program podle jejich individuálních potřeb.

Účinnost doporučených a realizovaných podpůrných opatření je ve škole na vysoké úrovni. Napomáhá tomu i úzká spolupráce s klinickými logopedy, pracovníky školských poradenských zařízení, odbornými lékaři a kvalitní poradenská činnost pro rodiče v rámci seminářů. Zájemci ze strany zákonných zástupců dětí se mohou ve škole proškolit v jazykovém programu MAKATON, který užívá znaky doplněné mluvenou řečí a symboly. Tento program vede ředitelka školy a metoda se užívá v průběhu celého dne téměř ve všech třídách. Škola organizuje tzv. Rodičovské skupiny pro rodiče dětí s PAS, za pomoci speciálního pedagoga ze speciálního pedagogického centra pro děti s autismem, ve kterých se rodiče seznamují s přístupy k dětem.

Důsledné užívání metody strukturovaného učení a jeho principů (strukturalizace, vizualizace, individualizace) včetně alternativní komunikace všemi pedagogy má kladný vliv na specifické potřeby dětí s poruchou autistického spektra i mentálním postižením. Děti tak mají větší pocit bezpečí a snáze se orientují v prostoru a čase.

Děti s narušenou komunikační schopností jsou dobře připravovány na vstup do základní školy, kde se následně individuálně integrují. Děti se závažnějším nebo kombinovaným postižením se uplatňují ve speciální škole. Díky profesně zdatnému týmu pedagogů, který dbá na vysokou míru individualizace vzdělávání, tak svěřené děti získávají dobré základy pro následný stupeň vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 9. 2013 došlo ke zrušení jednoho ze dvou pracovišť příspěvkové organizace. Mateřská škola se stala pětitřídní s kapacitou 70 dětí.
- Za pomoci zřizovatele byla realizovaná rekonstrukce budovy mateřské školy (výměna oken, zateplení budovy), což zvýšilo komfort vzdělávání i estetickou úroveň školy.

Silné stránky

- Efektivní a funkční řízení mateřské školy – jednotné metodické vedení pedagogů, operativní přijímání opatření, účelný přenos informací v rámci školy i mezi pedagogy a zákonnými zástupci.
- Vysoká úroveň vzdělávacího procesu a speciálně pedagogické péče ve všech třídách mateřské školy měla pozitivní vliv na vzdělávací výsledky dětí i vyrovnávání jejich nerovnoměrného vývoje před vstupem do základního vzdělávání.

Příklady inspirativní praxe

- Příkladné řízení mateřské školy a metodické vedení pedagogů mělo pozitivní vliv na systematické vytváření optimálních podmínek pro rozvoji osobnosti každého dítěte a vysokou kvalitu poskytovaného vzdělávání.
- Funkční vedení diagnostiky dětí, efektivní tvorba a naplňování individuálních vzdělávacích plánů a vysoká míra individualizace vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dovybavit školní zahradu dalšími herními prvky, které by přispěly k intenzivnějšímu zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky a vybudovat zastřešený altán, který by umožnil zastínění při vzdělávání dětí za slunečného i mírně nepříznivého počasí v prostoru školní zahrady.
- Pro zlepšení stávajícího bezpečnostního zařízení proti vniknutí cizích osob do areálu mateřské školy doporučujeme ve spolupráci se zřizovatelem nainstalovat u vstupních dveří kamerový systém – videotelefony, popř. přístup prostřednictvím čipů.
- Zajistit výměnu oplocení areálu mateřské školy, které by zvýšilo bezpečnost dětí na školní zahradě.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Klíček, Karviná-Hranice, Einsteinova 2849 s účinností od 1. 8. 2013
2. Jmenovací dekret ředitelky organizace Mateřská škola Klíček, Karviná-Hranice, Einsteinova 2849, příspěvková organizace s účinností od 1. 8. 2012

3. Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky – školský management ze dne 29. 5. 2015
4. Školní řád mateřské školy č. j. MSKL/00337/2018 účinný od 25. 5. 2018
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Klíček č. j. MSKL/00468/2017, účinný od 1. 9. 2017
6. Školní matrika (evidenční list pro dítě v mateřské škole, žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, dohoda o docházce dítěte do mateřské školy)
7. Hospitační záznamy za školní rok 2018/2019
8. Zápisy pedagogických rad ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
9. Zápisy třídních schůzek ve školním roce 2018/2019
10. Roční plán školy na školní rok 2018/2019
11. Evidence docházky dětí a přehledy vzdělávací práce v jednotlivých třídách ve školním roce 2018/2019
12. Rozpis přímé vzdělávací práce ve školním roce 2018/2019
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2018/2019, a osvědčení o absolvování akreditovaných akcí
14. Portfolia dětí a diagnostické záznamy o dětech
15. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2017/2018
16. Koncepce rozvoje Mateřské školy Klíček ze dne 29. 8. 2018
17. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců se zaměřením na dosažené vzdělání
18. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekční činnosti – obecné požadavky na zabezpečení bezpečnosti při výuce, při pobytu v areálech škol a při akcích mimo areály škol – předcházením rizikům
19. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 18. 1. 2018, Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2017 ze dne 30. 1. 2018
20. MŠMT Praha: Rozhodnutí o poskytnutí dotace z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na projekt „Klíček ke vzdělávání“ č.j. MŠMT-20533/2018-4 zahájení projektu 1. 9. 2018, ukončení 31. 8. 2020
21. Krajský úřad Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na rok 2017 č. j. MSK 166918/2017 ze dne 12. 12. 2017, Rozpis přímých výdajů na vzdělávání na rok 2018 č. j. MSK 163141/2018 ze dne 21. 11. 2018
22. Statutární město Karviná: Smlouva o poskytnutí dotace č. MMK/SML/1255/2016 – účelová neinvestiční dotace ze dne 26. 10. 2016, realizace projektu do 31. 7. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Bc. Bedřiška Starzewská, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewská v. r.

Mgr. Dana Hýlová, školní inspektorka

Mgr. Dana Hýlová v. r.

V Ostravě 2. ledna 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Daňková, ředitelka školy

Mgr. Eva Daňková v. r.

V Karviné 7. ledna 2019